Kategoria: Aktualności
Opublikowano: czwartek, 21, lipiec 2022 11:18
Odsłony: 1994

19 lipca 2022 r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji ukazał się rządowy projekt ustawy o dodatku węglowym. Jest to całkowicie nowe narzędzie, które – jak podaje projektodawca - powstało w celu zrównoważenia wysokich wydatków gospodarstw domowych w związku z rosnącymi cenami na rynku energii.
Przy założeniu dodatku węglowego na poziomie 3000 zł na gospodarstwo domowe, całkowity koszt wykonania ustawy jest szacowany na poziomie ok. 11,5 mld zł.

Z danych GUS wynika, iż w 2020 r. liczba gospodarstw domowych wykorzystujących węgiel (kamienny i brunatny) wynosiła: 5,20 mln – w jakimkolwiek celu grzewczym (bez działalności rolniczej), w tym 4,67 mln – jako podstawowy nośnik do ogrzewania pomieszczeń. Z kolei według szacunków GUS w 2021 r. liczba gospodarstw domowych wykorzystujących węgiel kamienny wynosiła: 4,35 mln w tym około 3,8 mln – jako podstawowy nośnik do ogrzewania pomieszczeń.

Wypłata dodatku węglowego będzie zadaniem zleconym gminie, a wojewodowie zobowiązani zostali do przekazania niezbędnych środków w granicach kwot określonych w Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W ramach przepisów wprowadzających dokonano także szeregu zmian w innych ustawach w tym m.in.: KPC, ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wyłączając dodatek węglowy z egzekucji prowadzonej na podstawie tych przepisów.

Komu przysługuje dodatek węglowy?

Zgodnie z projektowanymi przepisami dodatek węglowy będzie przysługiwał gospodarstwu domowemu, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania tego gospodarstwa jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Trzeba zauważyć, iż warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku węglowego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Kto przyjmuje wniosek o wypłatę dodatku węglowego?

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego będzie składany w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek. Co do zasady podmiotem zobowiązanym do przyjmowania wniosków i wypłaty dodatku jest Wójt, Burmistrz, Prezydent Miasta, jednakże po myśli art. 3 ust. 2 projektowanej ustawy Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego.

Jaka jest wysokość dodatku węglowego?

Dodatek węglowy ma być przyznawany jednorazowo, a jego kwota będzie wynosiła 3.000 złotych. Projektodawca zrezygnował z wprowadzenia kryterium dochodowego, co oznacza iż dodatek będzie wypłacany w równej kwocie niezależnie od wysokości osiąganych dochodów. Dodatek jest też ściśle powiązany gospodarstwem domowym, a zatem w przypadku złożenia wniosku przez więcej niż jednego

Phoca PDF

członka tego gospodarstwa będzie on przyznawany temu
z wnioskodawców, który złożył wniosek jako pierwszy.

Do kiedy należy złożyć wniosek o wypłatę dodatku węglowego?

Zgodnie z projektem ustawy termin na składanie wniosków o wypłatę tego dodatku upłynie w dniu 30 listopada 2022 roku, a wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. będą pozostawiane bez rozpoznania. Gmina będzie miała maksymalnie miesiąc na wypłatę przyznanego dodatku. Na podstawie delegacji ustawowej minister właściwy do spraw energii zobowiązany został do określenia w drodze rozporządzenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku.

Wniosek o wypłatę dodatku może być złożony się na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
W przypadku złożenia wniosku o wypłatę dodatku węglowego za pomocą środków komunikacji elektronicznej wniosek ten powinien być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytelniony z wykorzystaniem profilu zaufanego.

Jaka jest forma przyznania dodatku węglowego?

Przyznanie dodatku węglowego nie będzie wymagało wydania decyzji administracyjnej, a jedynie na okoliczność przyznania dodatku przygotowywana będzie stosowna informacja. Założono, że informacja o przyznaniu dodatku będzie wysyłana na wskazany przez wnioskodawcę adres poczty elektronicznej. Z kolei w przypadku gdy wnioskodawca nie wskaże adresu poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku organ powinien pouczyć wnioskodawcę o możliwości odebrania od tego organu informacji o przyznaniu dodatku.

Założeniem jest to, iż weryfikacja wniosków o wypłatę dodatku będzie odformalizowana i na tą okoliczność gminy mają zyskać dostęp do danych zawartych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Obowiązek sprawozdawczy gminy i koszty obsługi dodatku

Tak jak to zostało zaznaczone na wstępie wypłata dodatku węglowego jest zadaniem zleconym gminie. Każda gmina zostanie też zobowiązana do złożenia wojewodzie wniosku o przyznanie środków w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Na ewentualną korektę wniosku gminy będą miały czas do 15 grudnia 2022 r.

Środki na realizację wypłat dodatku węglowego będą przekazywane gminom przez wojewodę, na podstawie wniosku w miesięcznych ratach. Z kolei nadpłata środków może być zaliczana na poczet kwoty należnej w miesiącu następnym, z wyjątkiem nadpłaty za grudzień 2022 r., która podlega przekazaniu na rachunek właściwego urzędu wojewódzkiego w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku.

Ewentualne odsetki od otrzymanych środków powinny być przeznaczone przez gminę na realizację przedsięwzięć służących zwiększeniu efektywności energetycznej.

W terminie do dnia 15 stycznia 2023 r. gminy zostały zobowiązane do przedstawienia wojewodzie,

Phoca PDF

rozliczenia ze środków na realizację wypłat dodatku węglowego z wyodrębnieniem liczby i kwoty wypłaconych dodatków węglowych.

Przy ustalaniu wysokości środków na realizację wypłat dodatku węglowego uwzględniane będą koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie.

Mając na uwadze to, że w trakcie procesu legislacyjnego ostateczny kształt projektowanych przepisów może ulec zmianie, będziemy na bieżąco informowali naszych czytelników o przebiegu prac parlamentarnych.

*Autor: **Rafał Then** - absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Akademii Górniczo Hutniczej (studia podyplomowe). Wykładowca na studiach podyplomowych, specjalista z zakresu prawa samorządowego, zamówień publicznych oraz prawa gospodarczego*

Phoca PDF